

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

**Ефективна
ЕКОНОМІКА**

Дніпропетровський державний
аграрно-економічний університет

№ 6, 2013 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 330.322:336

*О. В. Короткова,
канд. екон. наук, доцент кафедри фінанси та кредит,
Інституту економіки та управління,
РВНЗ «Кримський гуманітарний університет», м. Ялта*

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИКИ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

*О. V. Korotkova,
candidate of economic Sciences, associate Professor of Department of finances and credit,
Institute of Economics and Management, Crimean University for the Humanities, Yalta*

INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF THE ENTERPRISE AND ITS EVALUATION METHODS

У статті розкрито сутність інвестиційної привабливості підприємства, визначено основні фактори впливу на неї, як зовнішні, так і внутрішні. Виявлено ряд проблем, що спричиняють низький рівень інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств. З метою покращення ситуації було запропоновано різні методики оцінювання інвестиційної привабливості підприємства та розглянуто можливість їх використання у сучасних умовах.

This article deals with the nature of investment attractiveness, the main factors that influenced it, both external and internal. We found a number of problems that cause low investment attractiveness of domestic enterprises. In order to improve the situation have been proposed methods of evaluation of investment attractiveness and discussed the possibility of their use in the modern world.

Ключові слова: *інвестиційна привабливість підприємства, інтегральна система показників, статистичні моделі.*

Keywords: *investment attractiveness of the enterprise, integrated system of indicators and statistical models.*

Вступ. Будь-який суб'єкт господарювання у процесі фінансово - господарської діяльності створює не лише економічні блага, товари та послуги, але й створює власний імідж, що безпосередньо впливає на рівень його інвестиційної привабливості. Інвестиційний рейтинг відображає не тільки загальні тенденції розвитку інвестування в масштабах всієї держави, а й можливість підприємства щодо залучення додаткового фінансування.

Залучення інвестицій безпосередньо пов'язане з інвестиційною привабливістю об'єкта інвестування. В свою чергу, оцінка інвестиційної привабливості потенційного об'єкта інвестування є першим кроком під час прийняття інвестиційного рішення. При цьому можливість залучення інвестицій залежить від розуміння та урахування підприємством переваг партнерів, від можливості побачити об'єкт інвестування з позиції інвестора та оцінити його інвестиційну привабливість. Підприємство зацікавлене в підвищенні рівня інвестиційної привабливості, адже кожен суб'єкт господарювання прагне розвинути своє виробництво, підвищувати свою конкурентоспроможність, освоювати нові ринки.

Актуальність даної теми полягає в тому, що на даному етапі розвитку одним з найпоширеніших та найефективніших джерел розвитку та розширення підприємств є залучення інвестицій. Саме інвестиційні ресурси відіграють найбільшу роль у складі залучених ресурсів підприємства. Тому, дуже важливим для підприємства, як для об'єкта інвестування, є створення умов за яких інвестор вклав би свої кошти саме в це підприємство. Основою для рішення інвестора про вкладення коштів буде рівень інвестиційної привабливості підприємства. Тому, аналітичні працівники повинні вміти правильно та професійно оцінювати інвестиційну привабливість підприємства, а також, у разі необхідності, підвищувати її рівень, нівелювати «еталонні розриви», що, звичайно, буде матиме позитивний ефект при прийнятті управлінських рішень щодо інвестування.

Аналіз останніх джерел і публікацій

В сучасних умовах проблема низької інвестиційної привабливості дедалі більше набуває актуальності, про що свідчить широке коло публікацій як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, присвячене вказаній тематиці. Серед них можна виділити праці таких авторів як С.С. Донцов, І.О. Бланк, О.А. Андраш, Д.В. Коробков, А.П. Гайдучкий, В.В. Бочаров та багато інших. В загальному плані теоретичні та практичні аспекти інвестування підприємства знайшли своє відображення в наукових роботах таких вітчизняних та зарубіжних економістів, як: О. Амоша, Г.Г. Бірман, І. Бланк, Ю. Брігхем, В. Геєць, О. Коюда, Л. Лігоненко, Г. Марковиць, О. Носова, А. Пересада, У. Шарп та ін.

В той же час, незважаючи на такий суттєве наукове надбання з цього питання, в сучасному розумінні поняття інвестиційної привабливості занадто багатогранне, а тому до кінця не визначене, що потребує подальших досліджень сутності даного поняття, його уточнення, а також виявлення факторів, які безпосередньо впливають на рівень інвестиційної привабливості.

У зв'язку із необхідністю залучення фінансових ресурсів та їх обмеженістю, не менш актуальною на сьогоднішній день постає ще одна проблема, пов'язана вже з оцінюванням та підвищенням інвестиційної привабливості підприємства, оскільки інвестиційна привабливість виступає як характеристика, що надає можливість сформувати інвестору уявлення про стан об'єкта вкладання коштів, надійність майбутньої інвестиції, очікувані результати від їх використання. Протягом років реформування української економіки ці питання вже було висвітлено у роботах І.О. Бланка, М.В. Стирського, В.М. Хобти, М.В. Леснікової, А.В. Мешкова, М.В. Ідрісова та інших науковців. При цьому нові виклики економіки, кризові явища та нові принципи організації бізнесу змушують підприємства змінити та вдосконалити поточні інструменти управління інвестиційною привабливістю [4].

Постановка завдання. Метою даної статті є дослідження сутності інвестиційної привабливості, визначення та узагальнення основних методик її оцінювання.

Методологія. Для досягнення поставленої мети використовувались такі загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: системний підхід, метод аналізу та синтезу, структурно-логічний, прийом логічного узагальнення. Теоретичною базою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених щодо питань оцінювання інвестиційної привабливості.

Основні результати дослідження. Конкурентоспроможність України, як і будь-якої іншої держави, забезпечується інвестиційною привабливістю, та навпаки, інвестиційно приваблива країна завжди буде конкурентоспроможною, оскільки матиме можливість поповнювати свої фінансові ресурси, за необхідності, за допомогою вкладень інвесторів в його діяльність.

Крім того, формування інвестиційної привабливості підприємства необхідно для: забезпечення конкурентоспроможності продукції та підвищення її якості; структурної перебудови виробництва; створення необхідної сировинної бази для ефективного функціонування підприємств; вирішення соціальних проблем; інвестицій необхідні для забезпечення ефективного функціонування підприємств, їх стабільного стану та, у зв'язку з цим, вони використовуються для досягнення

подальшого розширення та розвитку виробництва; відновлення основних виробничих фондів; підвищення технічного рівня праці та виробництва тощо.

Проте, щоб підприємство було інвестиційно привабливим, воно, перш за все, повинно мати корпоративну форму власності, стабільне зростання показників діяльності та високий рівень корпоративного управління, що виражається, зокрема, через вартість акцій, динаміку її зростання. На жаль, вітчизняні підприємства частіше за все не відповідають даним вимогам, відчуваючи постійний брак власних фінансових ресурсів та працюючи із застарілими потужностями, (якщо мова йде про виробничі підприємства), що значно погіршує інвестиційний потенціал підприємства для інвесторів.

Це означає, що на даному етапі розвитку України питання залучення інвестицій в будь-яку сферу народного господарства є надзвичайно важливим. Саме тому питання інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств дедалі стає все більш актуальним.

Серед розмаїття тлумачень дефініції «інвестиційна привабливість» та з урахуванням мети дослідження, ми пропонуємо розглядати інвестиційну привабливість як сукупність факторів, аналіз яких вказує на можливість вкладання коштів в той чи інший об'єкт та отримання певного ефекту. Дане визначення є прийнятним як для економічної одиниці (підприємства), так і для держави в цілому. Якщо ж говорити предметно, про підприємство, то можна сказати, що інвестиційна привабливість – це інтегральна характеристика підприємств з позиції перспектив розвитку, обсягу та можливостей збуту продукції, ефективності використання активів та їх ліквідності, стану платоспроможності і фінансової стійкості. У вузькому розумінні інвестиційну привабливість підприємства можна охарактеризувати як доцільність вкладення в підприємство вільних грошових коштів

При цьому основним етапом формування інвестиційної привабливості підприємства є визначення факторів впливу на неї та їх класифікація, що сприяє кращому та більш повному розумінню самої сутності інвестиційної привабливості.

Існує багато класифікацій даних факторів, так само як і думок стосовно того, які саме фактори впливають на інвестиційну привабливість. Численні наукові праці поки що не відображають однозначної та єдиної відповіді на ці питання. Розглянемо найбільш поширену класифікацію. Відповідно до неї всі фактори можна згрупувати в дві групи: фактори опосередкованого впливу та фактори безпосереднього впливу підприємства на інвестиційну привабливість. До першої групи факторів відносяться ті, що не піддаються впливу окремого підприємства, тобто, на них можна впливати тільки на державному рівні (зовнішні фактори). До другої ж групи відносяться фактори, на які підприємство може впливати та змінювати їх показники, характеристики тощо (внутрішні). Перелік даних факторів, які в різній мірі впливають на інвестиційну привабливість підприємств подано в таблиці 1.

Таблиця 1. Фактори впливу на інвестиційну привабливість

<i>Зовнішні фактори</i>	<i>Внутрішні фактори</i>
1. Галузева приналежність	1. Виробнича програма
2. Географічне розташування	2. Маркетингова діяльність
3. Наявність та доступність природних ресурсів	3. Управлінський облік та контролінг
4. Екологічна ситуація	4. Корпоративне управління
5. Культура та освіта населення	5. Кадровий потенціал
6. Економічна стабільність	6. Юридична діяльність
7. Соціально-політична стабільність	7. Виробничі технології
8. Нормативно-правова база	8. Стратегія розвитку
9. Інформаційне поле	9. Конкурентоспроможність
10. Пільги для інвесторів	10. Унікальність об'єкту
11. Розвинута інфраструктура	11. Тривалість інвестиційної програми
12. Економічна свобода підприємств	12. Рейтинг підприємства в галузі
13. Положення на Світовому ринку	13. Платіжна дисципліна
14. Контрольні державні органи в сфері інвестування	14. Стан майна та фінансових ресурсів
15. Темп інфляції	15. Витрати
16. Можливість експорту	16. Структура капіталу
17. Рівень доходів населення	
18. Конкуренція в галузі	

Для підприємства важливішими є внутрішні фактори або фактори безпосереднього впливу, оскільки саме завдяки ним воно здатне самостійно впливати на свою інвестиційну привабливість. В свою чергу, серед внутрішніх факторів найбільшу питому вагу займають такі фактори, як: кадровий потенціал, тривалість інвестиційної програми, стан майна та фінансових ресурсів, розмір витрат.

При цьому вважається, що інвестор при виборі об'єкта інвестування найбільше звертає увагу на стан майна, стан фінансових ресурсів, розмір витрат підприємства, який визначається ступенем зношеності основних фондів, їх спроможністю виготовляти продукцію на високому рівні, рівнем ліквідності, платоспроможністю, показниками фінансової стійкості, показниками ділової активності, станом необоротних та оборотних активів, їх оновленістю та вибуттям. Розмір витрат підприємства включає всі витрати підприємства, пов'язані з його операційною діяльністю [3].

Визначивши фактори, що впливають на формування інвестиційної привабливості, можна зробити висновок про більш уразливі сторони підприємства і, як наслідок, провести більш об'єктивне та повне її оцінювання.

Оцінювання інвестиційної привабливості підприємства, що є сполучною ланкою між етапом аналізу та етапом прийняття рішень про інвестування коштів, являє собою інтегральну характеристику окремих підприємств як об'єктів перспективного інвестування з позиції сталого розвитку, ефективності використання активів, їх ліквідності та цілої низки інших показників. Крім того, повноцінна оцінка інвестиційної привабливості підприємства повинна включати у собі всі складові цього поняття, а саме, абсолютні та порівняльні методи визначення привабливості підприємства як об'єкта інвестування.

В Україні в основі методики визначення інвестиційної привабливості підприємства використовується Положення «Про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації», а також «Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій» [8].

Проте існуючі методики визначення рівня інвестиційної привабливості не у всіх випадках задовольняють потреби інвестора у об'єктивній, неупередженій, доцільній та достатній для прийняття рішення інформації. Спроба виправлення певних недоліків призвела до створення різноманітних методів відносної оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

На сьогоднішній день сформовано велику кількість методик визначення як інвестиційної привабливості окремого підприємства, так і ранжування їх сукупності згідно з вимогами інвестора. Разом з тим, постає питання створення єдиної системи показників оцінювання, яка б дозволила проводити об'єктивний та всебічний аналіз інвестиційної привабливості підприємств у рамках обраного математичного інструментарію.

Серед всіх відомих методик оцінки розробка інтегральних показників для визначення інвестиційної привабливості підприємств є першочерговою ідеєю для реалізації на практиці [1]. В той же час, незважаючи на популярність інтегральних моделей, відомо, що в міжнародній практиці для оцінки фінансового стану підприємств широко використовують математичні моделі, за допомогою яких формують узагальнений показник фінансового стану підприємства – його інтегральну оцінку, яка може слугувати індикатором інвестиційної привабливості. Серед них заслуговують на увагу моделі Альмана, Таффлера, Ліса, Чессера, Бермана, Спрінгейта, Бівера.

Сильною стороною інтегрального підходу є його спроможність зіставляти ключові характеристики звіту прибутків і збитків та балансу в єдине представницьке співвідношення. Так, підприємство, що одержує більші прибутки, але є слабким з точки зору балансу, може бути прямо зіставлене з менш прибутковим підприємством, баланс якого врівноважений. За суттю, даний підхід ґрунтується на тому принципі, що ціле більш цінне, ніж сума його складових.

В той же час слід зауважити, що означені методики діагностики банкрутства, наприклад Е. Альмана, самостійно не визначають інвестиційну привабливість підприємства, вона може слугувати лише доповненням методики оцінювання інвестиційної привабливості. Проте, не слід забувати того, що її застосування може виступати важливим фактором у прийнятті управлінського рішення кредитора чи інвестора при здійсненні інвестицій у підприємство [5].

Інша методика пропонує проводити оцінювання інвестиційної привабливості підприємства на основі розрахунку ряду коефіцієнтів – Положення «Про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації» з подальшим визначенням рейтингу інвестиційної привабливості. Результатом застосування запропонованої методики має бути рейтингова система для оцінки рейтингу інвестиційної привабливості підприємства [8].

Таблиця 2. Рейтингова оцінка підприємства

Оцінка	Рейтинг	Характеристика
90-100%	Високий	Висока платоспроможність, відмінний фінансовий стан.
80-90 %	Достатній	Достатньо добрий фінансовий стан. Клієнт із мінімальним ризиком.
60-80%	Задовільний	Задовільний фінансовий стан та рівень платоспроможності.
40-60 %	Недостатній	Надійність підприємства викликає підозру, недостатній рівень її платоспроможності. Високий рівень ризику.
0-40%	Поганий	Фінансовий стан поганий. Вкладення коштів у підприємство є над ризиковим.

Дана методика є відносно простою у використанні підходить для підприємств практично всіх форм власності. При цьому основним недоліком даної методики є те, що, як правило, на основі проведеного аналізу встановлюється не повна відповідність деяких показників нормативним значенням, це призводить до того, що формула розрахунку рейтингу, може мати певні помилки, тобто потрібно замінювати деякі складові даної формули.

Враховуючи значення та роль інвестиційної привабливості підприємства для одержання ним фінансування з боку інвесторів, не менш важливим питанням у процесі дослідження було застосування тієї або іншої методики оцінки інвестиційної привабливості з урахуванням різних факторів. Так, зокрема, одними із основних факторів оцінювання інвестиційної привабливості підприємств можна назвати:

- вартість основних фондів, коефіцієнт зношення;
- статутний фонд, власники підприємства, номінал та ринкова ціна акцій;
- обсяг прибутку та його використання за звітний період;
- фінансова стійкість підприємства;
- прибутковість (рентабельність) діяльності;
- структура активів та капіталу.

Деякі з вище перелічених факторів оцінювання інвестиційної привабливості підприємств можуть використовуватися в різних методиках оцінки якості корпоративного управління, які мають різний рівень застосування та визнання у світі. Як приклад, при оцінюванні інвестиційної привабливості та рівня корпоративного управління М. Гібсон застосовував регресійні залежності показників діяльності підприємств (обсяг доходу, прибуток, заборгованість тощо), або ж застосування моделі Альтмана, що зазвичай, всім відома як одна з методик прогнозування банкрутства підприємства. В будь-якому випадку для оцінки інвестиційної привабливості та рівня управління нею завжди має проводитися аналіз фінансово-господарської діяльності аналізованого підприємства.

Остання розглянута в даній статті методика оцінювання, базується на визначенні моделі оцінки інвестиційної привабливості підприємства із узагальненням результатів господарювання не тільки за фінансовими, але і за всіма видами економічних ресурсів підприємства[6]. Такий підхід відповідає висновкам досліджень, які довели, що інвестиційну привабливість промислових підприємств доцільно оцінювати з визначенням загальних тенденцій, притаманних суб'єктам господарювання, методом багатовимірною факторного аналізу. Позитивною стороною такої методики є те, що наведені показники характеризують привабливість підприємства повною мірою і можуть бути визначені на підставі даних, діючих в Україні, офіційних статистичних форм річної та квартальної звітності. Негативним є те, що значна кількість показників ускладнює застосування факторного аналізу, а також те, що деякі показники взагалі не впливають на інвестиційну привабливість підприємства.

Висновки. В результаті дослідження обраної тематики було уточнено поняття «інвестиційна привабливість», оскільки на сьогоднішній день не існує єдиного універсального визначення цього терміну.

Під час дослідження також були визначені фактори безпосереднього впливу на інвестиційну привабливість підприємства, найвпливовішими з яких виявилися стан майна, фінансових ресурсів та розмір витрат підприємства. Саме тому, покращення показників цих факторів позитивно вплине на інвестиційну привабливість підприємства та приток інвестицій в цілому.

Отже, можна сказати, що кожна методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства потребує внесення коректив та нових підходів. Зі зміною економічних умов на ринку змінюється трактування та застосування різних показників, тому виникає необхідність у більш конкретному трактуванні та методиці визначенні показників аналізу діяльності підприємства [6].

На сьогоднішній день інвестиційна привабливість підприємства та держави в цілому відіграє вагомю та надзвичайно важливу роль в активізації інвестиційних процесів. В умовах обмеженості ресурсів та гострої конкуренції між підприємствами за одержання ресурсів, у тому числі і фінансових, на перший план виходить питання про створення у інвесторів уявлення про підприємство, як привабливий об'єкт інвестування – тобто, формування його інвестиційної привабливості. В свою чергу, роль визначення інвестиційної привабливості підприємства полягає в тому, що потенційних інвесторів необхідно переконати в доцільності вкладень за допомогою конкретних показників, які розраховуються в процесі здійснення її оцінки.

Інвестиційна привабливість підприємства є багаторівневою інтегральною характеристикою. Це економічна категорія, що характеризується комплексом фінансово-економічних, соціальних, інформаційних, техніко-організаційних та інших показників, на основі яких можна прийняти об'єктивне рішення про доцільність вкладання коштів у певне підприємство (інвестиційний об'єкт).

Існує ряд факторів, як зовнішніх, так і внутрішніх, що впливають на формування та рівень інвестиційної привабливості. З них є ті, на які підприємство може впливати, зокрема, власний кадровий потенціал, фінансове становище, управлінський облік, платіжна дисципліну тощо. Так само, є ряд і тих факторів, що не залежать від підприємства, але можуть значно вплинути на його інвестиційний рейтинг шляхом створення додаткових перешкод або ж, навпаки, сприятливих умов для підвищення інвестиційної привабливості.

Виходячи з даної ситуації, постає важливе питання якомога більш професійної та чіткої оцінки підприємства з точки зору привабливості для інвесторів. Формування комплексної інтегральної оцінки інвестиційної привабливості може здійснюватися за різними методиками. Основною вимогою до будь-якого методу визначення рівня інвестиційної привабливості є можливість інтерпретації отриманої інформації та прийняття на основі визначених показників ефективності та доцільності управлінських рішень, як з боку інвестора щодо вкладання коштів, так і з боку підприємства-реципієнта щодо підвищення власного інвестиційного рейтингу.

Наведеним вище вимогам відповідає один із запропонованих методів визначення інвестиційної привабливості, що дістав назву методу комплексних групових коефіцієнтів. Даний метод передбачає, що оцінка ґрунтується на розробленій системі факторів інвестиційної привабливості промислових підприємств, яка характеризується простотою та наочністю показників, що розраховуються, публічністю інформаційної бази аналізу, а також універсальністю.

Таким чином, всі зроблені у процесі дослідження теоретичні та практичні рекомендації щодо оцінки інвестиційної привабливості підприємства надають можливість підвищити інвестиційний рейтинг підприємств. Це безумовно, надасть можливість створити основу для отримання підприємством ресурсів з метою свого подальшого економіко-технологічного розвитку.

Література.

1. Дюка А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навч. посібник. – 2-е вид./ А.П. Дюка– К.: Каравела, 2008. – 432 с.
2. Козаченко Г.В. Управління інвестиціями на підприємстві / Г.В. Козаченко, О.М. Антіпов, О.М. Ляшенко та ін. – К.: Лібра, 2004. – С. 368.
3. Буднікова Ю.В. Інвестиційна привабливість підприємства та фактори впливу на неї/ Ю.В. Буднікова // Інноваційна економіка. – С. 194-197.
4. Кунцевич В.О. Підходи до діагностики фінансового потенціалу Підприємства /В.О. Кунцевич // Актуальні проблеми економіки. – 2005. - №1. – С. 68-75.
5. Овдій Л.І., Оцінка привабливості підприємств за допомогою статистичних моделей/ Л.І. Овдій, Я.А. Некрасова. // Економічні науки. – 2009. - № 4. Т. 2. – С. 184-188.
6. Калишенко В.О. Аналіз методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємств. / В.О. Калишенко, В.В. Швадченко – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/13_NPN_2010/Economics/65704.doc.htm
7. Небога М.М. Розробка механізму визначення інвестиційної привабливості корпоративних підприємств транспорту / М.М. Небога – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://gisap.eu/ru/rozrobka-mekhan%D1%96zmu-vznachennya-%D1%96nvestits%D1%96ino%D1%97-privablivost%D1%96-korporativnikh-p%D1%96dpi%D1%94mstv-transportu>
8. Інвестиційна привабливість підприємства. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://otherreferats.allbest.ru/finance/00193318_0.html

References.

1. Duka A.P. Teoriya ta praktika investiciinoi diyal'nosti. Investuvannya: Navch. posibnik. – 2-e vid./ A.P. Duka– K.: Karavela, 2008. – 432 s.
2. Kozachenko G.V. Upravlinnya investiciyami na pidpriemstvi / G.V. Kozachenko, O.M. Antipov, O.M. Lyashenko ta in. – K.: Libra, 2004. – S. 368.
3. Budnikova YU.V. Investiciina privablivist' pidpriemstva ta faktori vplivu na nei/ YU.V. Budnikova // Innovaciina ekonomika. – S. 194-197.
4. Kuncsevich V.O. Pidkhodi do diagnostiki finansovogo potencialu Pidpriemstva /V.O. Kuncsevich // Aktual'ni problemi ekonomiki. – 2005. - №1. – S. 68-75.
5. Ovdii L.I., Ocinka privablivosti pidpriemstv za dopomogoyu statistichnix modelei/ L.I. Ovdii, YA.A. Nekrasova. // Ekonomichni nauki. – 2009. - № 4. T. 2. – S. 184-188.
6. Kalishenko V.O. Analiz metodichnix pidxodiv do ocinki investiciinoi privablivosti pidpriemstv. / V.O. Kalishenko, V.V. SHvadchenko – [Elektronni resurs] – Rezhim dostupu: http://www.rusnauka.com/13_NPN_2010/Economics/65704.doc.htm
7. Neboga M.M. Rozrobka mehanizmu viznachennya investiciinoi privablivosti korporativnix pidpriemstv transportu / M.M. Neboga – [Elektronni resurs] – Rezhim dostupu: <http://gisap.eu/ru/rozrobka-mekhan%D1%96zmu-vznachennya-%D1%96nvestits%D1%96ino%D1%97-privablivost%D1%96-korporativnikh-p%D1%96dpi%D1%94mstv-transportu>
8. Investiciina privablivist' pidpriemstva. – [Elektronni resurs] – Rezhim dostupu: http://otherreferats.allbest.ru/finance/00193318_0.html

Стаття надійшла до редакції 17.06.2013 р.

ТОВ "ДКС Центр"